

402-0140 Vrede aan het palingfront

- Blad: Algemeen Dagblad
- Publicatiedatum: 17 februari 1967
- Bron: delpher.nl

Vrede aan palingfront

VRIJE VANGST IN „GOUDMIJN” LOUGH NEAGH

"KONING" KUITEN: SMOKKELEN HEEFT GEEN ZIN MEER

Van onze correspondent

LONDEN — In het hart van Ulster, het Engelse deel van Ierland, ligt het grootste meer van de Britse eilanden: Lough Neagh. Het krioelt daar van de paling. Het meer is daardoor de belangrijkste bron voor de palingghandel in Europa.

Op dit vreedzame meer hebben zich de laatste jaren allesbehalve vreedzame tonelen afgespeeld. Er zijn vissersbootjes tot zinken gebracht, er is met [??]n gegooid en er is op grote schaal gesmokkeld.

Zeer nauw betrokken bij de moeilijkheden op Lough Neagh is de Nederlander H. R. Kuijten, de enige importeur van levende paling in grote hoeveelheden in Engeland. Zijn beide broers leiden het grote bedrijf Kuijten in Sparendam. De Live Eel Supply Company Ltd., zoals Kuijtens onderneming in Engeland heet, werkt nauw samen met de Nederlandse tak.

Deze bedrijven werken met een [??] van speciaal gebouwde zeewaardige schepen voor het vervoer van levende paling en met een indrukwekkend aantal tankwagens die met opleggers zijn gebouwd en die met rij-op-rij-af-schepen worden geïmporteerd.

Exclusief visrecht

De 48-jarige heer Hans Kuijten beschikt bij Maldon in het Oostengelse Essex en in Bethnal Green in Londen over grote opslagplaatsen voor de levende waar. Hij is bovendien mede-directeur van de Toome Eel Fishery Company, die het exclusieve visrecht heeft op het Neagh-meer.

De heer Kuijten die in 1936 zo van school naar het palingbedrijf van zijn vader in Engeland trok, die tijdens de oorlog bij de Nederlandse Marine-luchtvaartdienst diende en die met een Engelse vrouw is getrouwd, trok in 1950 voor het eerst naar Noord-Ierland. Paling is zijn vak, zijn arbeidsterrein strekt zich uit over een groot deel van de westelijke wereld.

Samen met vier belangrijke groothandelaren in vis, die op het Londense viscentrum Billingsgate zijn gevestigd, verwierf de heer Kuijten in 1958 de exclusieve rechten op de miljoenen palingen die Lough Neagh bevolken. Voordien kochten de vier Londense handelaren het grootste deel van wat palingstropers uit het meer haalden.

Moderne methoden

De vijf handelaren van Toome Eel voerden een stelsel van vergunningen in voor het bevissen van het meer. H. R. Kuijten werd hoofd van de onderneming. Met hulp van deskundigen uit Nederland, zo vertelde hij ons, zorgde hij ervoor dat er moderne vismethoden werden ingevoerd. Toome Eel treedt op als verkoper voor de vissers.

Alles ging goed, tot de heer Kuijten in 1965 merkte dat een familielid van een van zijn vier mede-directeuren-aandeelhouders zeer veel paling kocht in de Ierse republiek. Een groot deel daarvan was afkomstig uit Lough Neagh. Dat was dus volkomen in strijd met het exclusieve recht van Toome Eel op de palingen uit het meer. Het ging om enorme hoeveelheden door stropers gevangen paling die langs allerlei slukwegen te land en te water van Noord-Ierland naar de republiek werden gesmokkeld.

Hooglopende ruzie

De zaak liep op een vergadering van de directie van Toome Eel uit op een hooglopende ruzie tussen de Nederlander aan de ene en de Britten aan de andere kant, zo hoog dat H. R. Kuijten uit protest aftrad als president-directeur. Toen verscheen er plotseling, aldus het relaas van de heer Kuijten in de Ierse (Republikeinse) haven Wicklow een Nederlands schip van een concurrent van zijn bedrijf dat ook in Spaarndam is gevestigd. Dat nam een lading paling aan boord die werd geleverd door degeen, die door Kuijten van smokkelarij was beschuldigd.

„Ik probeerde bij Toome, waar ik nog steeds aandeelhouder en commissaris van was, dezelfde soort paling te kopen, maar welke prijs ik ook bood, niet een was hoog genoeg. Ik moest worden geboycot”, zegt Kuijten. De palingoorlog was in volle gang.

Vorig jaar ging Kuijten met zijn broers in de republiek op zoek naar de begeerde paling. Het kwam tenslotte tot een akkoord tussen de twee Spaarndamse ondernemingen. „Ik probeerde de vier andere commissarissen voortdurend tot verstandige maatregelen te brengen”, aldus de heer Kuijten.

Hard tegen hard

„Ik wilde die goede paling ook hebben. Toen dat niet ging moest het maar hard tegen hard. Het viel niet mee, want die vier hadden zich benoemd tot enige agenten voor de ver-koop. Er werd tenslotte in de Ierse republiek meer paling verkocht dan er werd gevangen.”

Het werd een buitengewoon ingewikkelde zaak waar alleen ingewijden het fijne van begrijpen. Vorig jaar zomer heerste er in de republiek volop activiteit. Allerlei Nederlandse bedrijven lieten er paling kopen. Twee schepen, de Helene van Kuijten en de Pieter Geertruida van Kok uit Spaarndam werden er volgeladen.

Waterwachters

Intussen bond Toome Eel de strijd aan tegen de smokkelarij. Het bedrijf nam een leger „waterwachters” in dienst, die de beschikking kregen over een arsenaal vleugelboten, motorboten, catamarans, zelfs een verkenningsvliegtuigje en een radiozender en ontvanger. Dit jaar komt er ook nog een helikopter bij.

In de woorden van de heer Kuijten: „Er zijn vorig jaar een paar ongelukken gebeurd. Er zijn een paar bootjes gezonken.”

De huurlingen van Toome Eel slaagden er evenwel niet in het stropen en smokkelen te onderdrukken. Bovendien gingen het vissen op aal (onvolwassen paling) en het gebruik van trawlnetten de palingstand in Lough Neagh bedreigen.

Dinsdag besloot de directie van Toome Eel ten slotte de 250 vissers op het meer te ontslaan van hun verplichtingen om alle aal die zij vangen aan deze onderneming te verkopen. Zij kunnen nu dus verkopen aan wie zij willen.

Daar ging het om

H. R. Kuijten — het Engelse zondagsblad The Sunday Times, dat veel aandacht aan deze zaak heeft besteed, noemt hem een van de twee internationale palingkoningen van Europa — zegt: „Dat betekent dat het smokkelen geen zin meer heeft en dat ook ik weer kan kopen bij Toome Eel.” Daar was het de Nederlander om te doen.

Foto-onderschrift:

- H.R. Kuijten: een van de twee internationale palingkoningen van Europa